

MH SET 2011 SOCIOLOGY PAPER 2 AUGUST 07, 2011 QUESTION PAPER

AUG – 14211/II

Sociology

Paper II

समाजशास्त्र

प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 75 Minutes]**[Maximum Marks : 100**

Note : This Paper contains **Fifty (50)** multiple choice questions. Each question carries **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पन्नास (50)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. Who among the following sociologists has written a book on “Social System” ?

- (A) J. Hutton
- (B) T. Parsons
- (C) A. Radcliffe Brown
- (D) A. Kroeber

2. Realistic conflicts are related to :

- (A) Destruction
- (B) Construction
- (C) Specific goals
- (D) Unspecified goals

1. खालीलपैकी कोणत्या समाजशास्त्रज्ञाने “सामाजिक व्यवस्था” हा ग्रंथ लिहीला ?

- (A) जे. हटन
- (B) टी. पार्सन्स
- (C) ए. रॅडक्लीफ ब्राऊन
- (D) ए. क्रोबर

2. वास्तववादी संघर्ष.....शी संबंधित आहेत.

- (A) विनाश
- (B) रचना
- (C) निश्चित ध्येये
- (D) अनिश्चित ध्येये

[P.T.O.]

AUG - 14211/II

3. Who among the following has defined “deviance as a gap between cultural goals and Institutionalised means to achieve them” ?

(A) E. Durkheim

(B) R. Merton

(C) E. Taylor

(D) T. Parsons

4. Who is the author of the work “Class and Class Conflict in an Industrial Society” ?

(A) S. M. Lipset

(B) Karl Marx

(C) Lewis Coser

(D) Ralf Dahrendorf

3. खालीलपैकी कोणी विपथगामित्वाची व्याख्या ‘सांस्कृतिक उद्दिष्टे व ती साध्य करण्यासाठीची संस्थीकृत साधने यातील दरी’ अशी केली आहे ?

(A) इ. दुर्खिम

(B) आर. मर्टन

(C) इ. टेलर

(D) टी. पार्सन्स

4. “Class and Class Conflict in an Industrial Society” या पुस्तकाचे लेखक कोण आहेत ?

(A) एस. एम. लीपसेट

(B) कार्ल मार्क्स

(C) लुईस कोजर

(D) रॉल्फ डॅरेनडॉर्फ

AUG - 14211/II

5. Concept of Inter-subjectivity was introduced in methodology by :

- (A) A. Schutz
- (B) S. Amin
- (C) J. Habermass
- (D) J. Derrida

6. As a part of feminist critique of positivism, which one was reformulated ?

- (A) Patriarchy
- (B) Techniques and Concepts
- (C) Epistemology, Theories and methods
- (D) Values and methods

7. Who described the 'Kula' exchange system of Eastern New Guinea ?

- (A) Radcliffe-Brown
- (B) Polanyi
- (C) Evans Pritchard
- (D) Malinowski

5. आंतरव्यक्तीनिष्ठतेची संकल्पना पद्धतीशास्त्रात कोणी मांडली ?

- (A) ए. शुट्झ
- (B) एस. अमीन
- (C) जे. हाबरमास
- (D) जे. देरिदा

6. प्रत्यक्षवादाच्या स्त्रीवादी मिमांसेचा एक भाग म्हणून खालीलपैकी कशाची पुनर्मांडणी केली ?

- (A) पुरुषसत्ता
- (B) तंत्रे व संकल्पना
- (C) ज्ञानमिमांसाशास्त्र, सिद्धांत व पद्धती
- (D) मूल्ये व पद्धती

7. पूर्व न्यू गिनीतील 'कुल' विनिमय पद्धतीचे वर्णन कोणी केले ?

- (A) रॅडक्लीफ-ब्राऊन
- (B) पोल्यानी
- (C) इव्हान्स प्रीचर्ड
- (D) मॅलिनॉवस्की

AUG - 14211/II

8. Nation is a :

- (A) Racial Community
- (B) Tribal Community
- (C) Religious Community
- (D) Territorial Community

9. Which of the following is *not* a characteristic of Capitalism ?

- (A) Large Scale Production
- (B) Private Property
- (C) Competition
- (D) No-profit

10. Competition, weak family ties and less personal social relationships are the characteristics of :

- (A) Gesellschaft
- (B) Gemeinschaft
- (C) Mechanical solidarity
- (D) Folk society

8. राष्ट्र हे :

- (A) वांशिक समुदाय
- (B) आदिवासी समुदाय
- (C) धार्मिक समुदाय
- (D) क्षेत्रीय समुदाय

9. खालीलपैकी कोणते भांडवलशाहीचे वैशिष्ट्य नाही ?

- (A) मोठ्या प्रमाणावर उत्पादन
- (B) खाजगी मालमत्ता
- (C) स्पर्धा
- (D) ना-नफा

10. स्पर्धा, दुर्बल कौटुंबिक संबंध व घटते वैयक्तिक नातेसंबंध ही.....ची वैशिष्ट्ये आहेत.

- (A) गेजेलशाफ्ट
- (B) गेमाईनशाफ्ट
- (C) यांत्रिक ऐक्य
- (D) लोकसमाज

AUG - 14211/II

11. Case study method was introduced by :

- (A) Frédéric Le Play
- (B) Cora du Bois
- (C) Herbert Spencer
- (D) T.W. Adorno

12. Historical context of colonialism can be studied through :

- (A) Secondary sources
- (B) Survey
- (C) Questionnaire
- (D) Participant observation

13. Since the society is plural, the authority must also be plural is the slogan of the :

- (A) Syndicalists
- (B) Marxists
- (C) Pluralists
- (D) Anarchists

11. व्यष्टी अभ्यास पद्धतीचा परिचय यांनी करून दिला.

- (A) फ्रेडरिक ल प्ले
- (B) कोरा द्यु बुआ
- (C) हर्बर्ट स्पेन्सर
- (D) टी. डब्ल्यू. अडोर्नो

12. वसाहतवादाच्या ऐतिहासिक संदर्भाचे अध्ययनमार्फत करता येते.

- (A) दुय्यम साधने
- (B) सर्वेक्षण
- (C) प्रश्नावली
- (D) सहभागी निरीक्षण

13. 'समाजात बहुविधता असते, तर अधिकार ही बहुविध असते पाहिजेत', ही घोषणा कोणाची ?

- (A) व्यवसायसंघवाद
- (B) मार्क्सवादी
- (C) बहुसत्तावादी
- (D) अराजकतावादी

AUG - 14211/II

14. The system under which it is required to marry within one's own group is known as :

- (A) Exogamy
- (B) Endogamy
- (C) Hypogamy
- (D) Hypergamy

15. Nube tribe was studied by :

- (A) B. Malinowski
- (B) A. Radcliffe-Brown
- (C) R. K. Merton
- (D) S. F. Nadel

16. Social actions are classified as logical and non-logical by :

- (A) V. Pareto
- (B) M. Weber
- (C) G. Mead
- (D) R. Merton

14. अशी व्यवस्था ज्यात स्वतःच्या समूहात विवाह करणे आवश्यक ठरते :

- (A) बहिर्विवाह
- (B) अंतर्विवाह
- (C) प्रतिलोम विवाह
- (D) अनुलोम विवाह

15. न्यूब आदिवासी जमातीचा अभ्यास :

- (A) बी. मॅलिनॉव्स्की
- (B) अ. रॅडक्लिफ-ब्राऊन
- (C) आर. के. मर्टन
- (D) एस. एफ. नाडेल

16. सामाजिक क्रियांचे तार्किक व अतार्किक असे वर्गीकरण :

- (A) व्ही. परेतो
- (B) एम. वेबर
- (C) जी. मीड
- (D) आर. मर्टन

AUG - 14211/II

17. In which theory the logical model is developed from specific observations is known as :

- (A) Induction
- (B) Deduction
- (C) Reduction
- (D) Accumulation

18. The questionnaire is administered by :

- (A) Researcher
- (B) Respondent
- (C) Interpreter
- (D) Data analyzer

19. A marriage in which a man of higher caste marries a woman of lower caste is known as :

- (A) Hypogamy
- (B) Hypergamy
- (C) Endogamy
- (D) Exogamy

17. विशिष्ट निरीक्षणांच्या आधारे विकसित केलेले तार्किक प्रारूप कोणत्या सिद्धांतात वापरतात ?

- (A) विगमन
- (B) निगमन
- (C) घट
- (D) संचयन

18. प्रश्नावली.....वापरतात.

- (A) संशोधक
- (B) उत्तरदाता
- (C) निर्वाचक
- (D) आधारसामग्री विश्लेषक

19. ज्या विवाहामध्ये उच्च जातीचा पुरुष कनिष्ठ जातीतील स्त्रीशी विवाह करतो, त्याला कोणता विवाह म्हणता येईल ?

- (A) प्रतिलोम विवाह
- (B) अनुलोम विवाह
- (C) अंतर्विवाह
- (D) बहिर्विवाह

AUG - 14211/II

20. A Panchayat Raj System in India is meant for :

- (A) Homogenization of Political Power
- (B) Centralization of Political Power
- (C) Socialization
- (D) Decentralization of Political Power

21. Lewis A. Coser's name is associated with :

- (A) Conflict functionalism
- (B) Analytic conflict
- (C) Formal conflict
- (D) Dialectic materialism

20. भारतातील पंचायत राज व्यवस्था कशासाठी आहे ?

- (A) राजकीय सत्तेचे सजातीकरण
- (B) राजकीय सत्तेचे केंद्रीकरण
- (C) सामाजीकरण
- (D) राजकीय सत्तेचे विकेंद्रीकरण

21. लेविस अ. कोझर यांचे नाव..... शी जोडले जाते.

- (A) संघर्षात्मक प्रकार्यवाद
- (B) विश्लेषणात्मक संघर्ष
- (C) औपचारिक संघर्ष
- (D) द्वंद्वात्मक भौतिकवाद

AUG - 14211/II

22. Nadel's definition of social structure makes use of :

- (A) Social role
- (B) Social organisation
- (C) Social function
- (D) Social relationships

23. Social Research *does not* aim at :

- (A) Verifying theories
- (B) Creating new theories
- (C) Analyzing new data
- (D) Rejecting old data

24. Indian tribals settled in hilly areas can be best studied through :

- (A) Telephone Interview
- (B) Non-participant Observation
- (C) Participant Observation
- (D) Content Analysis

22. नाडेल यांच्या सामाजिक संरचनेच्या व्याख्येतचा वापर केला आहे.

- (A) सामाजिक भूमिका
- (B) सामाजिक संघटन
- (C) सामाजिक प्रकार्य
- (D) सामाजिक संबंध

23. खालीलपैकी कोणते सामाजिक संशोधनाचे उद्दिष्ट नाही ?

- (A) सिद्धान्तांचा पडताळा
- (B) नवे सिद्धान्त निर्माण करणे
- (C) नव्या आधारसामग्रीचे विश्लेषण
- (D) जुनी आधारसामग्री नाकारणे

24. डोंगराळ प्रदेशात राहणाऱ्या भारतातील आदिवासींचे अध्ययन करण्यासाठीची पद्धती :

- (A) टेलिफोन मुलाखत
- (B) असहभागी निरीक्षण
- (C) सहभागी निरीक्षण
- (D) आशय विश्लेषण

AUG - 14211/II

25. Human society differs from animal society because of :

- (A) Symbols
- (B) Monogamy
- (C) Culture
- (D) Association

26. Family is an important :

- (A) Interest group
- (B) Primary group
- (C) Organized group
- (D) Secondary group

27. Traditionally functionalism has been associated primarily with the :

- (A) Micro-sociological approach
- (B) Psychological approach
- (C) Macro-sociological approach
- (D) Anthropological approach

25. मानवी समाज प्राणी समाजापेक्षा वेगळा आहे कारण :

- (A) प्रतिक
- (B) एकविवाह पद्धती
- (C) संस्कृती
- (D) मंडळ

26. कुटुंब एक महत्वपूर्ण आहे.

- (A) हितसमूह
- (B) प्राथमिक समूह
- (C) संघटीत समूह
- (D) दुय्यम समूह

27. पारंपरिकपणे प्रकार्यवाद साधारणपणे शी जोडला जातो.

- (A) सूक्ष्मदर्शी समाजशास्त्रीय दृष्टीकोन
- (B) मानसशास्त्रीय दृष्टीकोन
- (C) स्थूलदर्शी समाजशास्त्रीय दृष्टीकोन
- (D) मानवशास्त्रीय दृष्टीकोन

AUG - 14211/II

28. Whose work is “Mind, Self and Society” ?

- (A) E. Mayo
- (B) V. Pareto
- (C) G.H. Mead
- (D) M. Mead

29. Coding Manual means :

- (A) Instructions to coders including all possible categories
- (B) Form for entering data after coding
- (C) Coding schemes
- (D) Data analysis summary after coding

28. “माईड, सेल्फ अँड सोसायटी” हा कोणाचा ग्रंथ आहे ?

- (A) ए. मेयो
- (B) व्ही. परेतो
- (C) जी. एच. मीड
- (D) एम्. मीड

29. संकेतन नियमपुस्तिका (Coding Manual) म्हणजे :

- (A) संकेतन करणाऱ्यांसाठीच्या सूचना-ज्यात शक्य त्या सर्व कोटिक्रमांचा समावेश होतो
- (B) संकेतनानंतर आधारसामग्री (data) नोंदवण्याचे नमुनापत्र
- (C) संकेतन योजना
- (D) संकेतनानंतर मिळणारा आधारसामग्री विश्लेषणाचा गोषवारा

AUG - 14211/II

30. Which of the following features does *not* apply to content analysis ?

- (A) Unobtrusive method
- (B) Transparent method
- (C) Flexible method
- (D) Method based on Interaction

31. Who among the following has defined "Society as a web of social relationships" ?

- (A) Auguste Comte
- (B) E. H. Page
- (C) R. M. Maclver
- (D) Morris Ginsberg

30. खालीलपैकी कोणते वैशिष्ट्य आशय विश्लेषणाला लागू पडत नाही ?

- (A) हस्तक्षेप न करणारी पद्धत
- (B) पारदर्शक पद्धत
- (C) लवचिक पद्धत
- (D) आंतरक्रियेवर आधारित पद्धत

31. "सामाजिक संबंधाचे जाळे म्हणजे समाज होय." असे खालीलपैकी कोणी व्याख्या केली आहे ?

- (A) ऑगस्ट कॉम्टे
- (B) ई. एच्. पेज
- (C) आर. एम्. मॅकआयव्हर
- (D) मॉरिस गिन्सबर्ग

AUG - 14211/II

32. Social values primarily concern themselves with :

- (A) Organised social life as a whole
- (B) Disorganized social life
- (C) Organized social group
- (D) Organized institution

33. Who is the author of the famous book "Indian Village" ?

- (A) M. N. Srinivas
- (B) R. K. Mukharjee
- (C) R. Redfield
- (D) S. C. Dube

32. सामाजिक मूल्ये प्रामुख्याने कशाशी संबंधीत आहेत ?

- (A) संपूर्ण रूप म्हणून संघटीत सामाजिक जीवन
- (B) असंघटीत सामाजिक जीवन
- (C) संघटीत सामाजिक समूह
- (D) संघटीत संस्था

33. "इंडियन व्हिलेज" या सुप्रसिद्ध ग्रंथाचे लेखक कोण आहेत ?

- (A) एम्. एन्. श्रीनिवास
- (B) आर्. के. मुखर्जी
- (C) आर्. रेडफील्ड
- (D) एस्. सी. दुबे

AUG - 14211/II

34. Who among the following has defined culture as :

“Essentially a response to human needs” ?

(A) R. Redfield

(B) R. Linton

(C) B. Malinowski

(D) A. Radcliff Brown

35. Which of the following is *not* a qualitative method in social research ?

(A) Case Study

(B) Oral History

(C) Sampling

(D) Life History

34. खालीलपैकी कोणी संस्कृतीची व्याख्या

“मानवी गरजांना दिलेला प्रतिसाद” अशी

केली आहे ?

(A) आर्. रेडफील्ड

(B) आर्. लिन्टन

(C) बी. मॅलिनोवस्की

(D) ए. रॅडक्लिफ् ब्राऊन

35. सामाजिक संशोधनात खालीलपैकी कोणती

गुणात्मक पद्धती नाही ?

(A) व्यष्टी अध्ययन

(B) मौखिक इतिहास

(C) नमुना निवड

(D) जीवन इतिहास

AUG - 14211/II

36. Which of the following is *not* a quantitative technique/method of data collection in social research ?

- (A) Sampling
- (B) Content analysis
- (C) Survey
- (D) Interview through structured scheduled

37. Who defined “sociology as a science which offers interpretative understanding of social action ?

- (A) Auguste Comte
- (B) Max Weber
- (C) E. Durkheim
- (D) R. M. MacIver

36. सामाजिक संशोधनात तथ्य संकलनाची खालीलपैकी कोणते तंत्र/पद्धती ही संख्यात्मक नाही ?

- (A) नमुना निवड
- (B) आशय विश्लेषण
- (C) सर्व्हेक्षण
- (D) संरचनात्मक अनुसूचीद्वारे मुलाखत

37. “समाजशास्त्र हे एक असे विज्ञान आहे की, ज्यात सामाजिक क्रियांच्या निर्वाचनात्मक आकलनाचा प्रयत्न करण्यात येतो.” अशी कुणी व्याख्या दिलेली आहे ?

- (A) आगस्त कॉम्टे
- (B) मॅक्स वेबर
- (C) ई. दरखाईम
- (D) आर. एफ. मॅकआयव्हर

AUG - 14211/II

38. Who defined, "Marriage is an institution for admitting man and woman to family life" ?

- (A) E. S. Bogardus
- (B) Bealc and Hoijer
- (C) Edward and Westermarck
- (D) Robert Lowie

39. Manifest functions are those which are :

- (A) Intended
- (B) Unintended
- (C) Unorganized
- (D) Organized

40. Which of the following is *not* the function of social system ?

- (A) To maintain continuity
- (B) To ensure social stability
- (C) To maintain economic self-sufficiency
- (D) To promote social integration

38. कौटुंबिक जीवन स्थापन करण्याचा पुरुष आणि स्त्री यांना दिलेला परवाना म्हणजे विवाह ही संस्था आहे ?

- (A) ई. एस. बोगार्डस
- (B) बेल्स आणि हॉइजर
- (C) एडवर्ड आणि वेस्टरमार्क
- (D) रॉबर्ट लुई

39. प्रकट प्रकार्य असे आहे :

- (A) सहेतूक
- (B) अहेतूक
- (C) असंघटीत
- (D) संघटीत

40. खालीलपैकी कोणते सामाजिक व्यवस्थेचे प्रकार्य नाही ?

- (A) सातत्य राखणे
- (B) सामाजिक स्थैर्य राखणे
- (C) आर्थिक स्वयंपूर्णता राखणे
- (D) सामाजिक एकात्मतेचे संवर्धनकरणे

AUG - 14211/II

41. The analysis of the simultaneous relationship among several variables comes under :

- (A) Univariate analysis
- (B) Bivariate analysis
- (C) Multivariate analysis
- (D) Statistical analysis

42. A technical term used in connection with the elaboration model refers to :

- (A) Interpretation
- (B) Elucidation
- (C) Generalization
- (D) Codification

41. अनेक चलांमध्ये एकाच वेळी असणाऱ्या संबंधांचे विश्लेषण म्हणजे :

- (A) एकचर विश्लेषण
- (B) द्विचर विश्लेषण
- (C) बहुचर विश्लेषण
- (D) संख्याशास्त्रीय विश्लेषण

42. स्पष्टीकरण प्रारूपाशी संबंधित एक तांत्रिक संज्ञाही आहे.

- (A) अन्वय लावणे
- (B) विशद करणे
- (C) सामान्यीकरण
- (D) संकेतीकरण

AUG - 14211/II

43. Identify reference group from the following :

- (A) Membership based group
- (B) A group from which one draws one's norms and value
- (C) Non-membership group
- (D) A group often referred to in conversation

44. The term 'cultural lag' refers to :

- (A) Material culture
- (B) Non-material culture
- (C) Hiatus between material and non-material culture
- (D) Culture at a given point of time

43. संदर्भसमूह खालील वर्णनातून शोधा :

- (A) सदस्यत्वावर आधारित समूह
- (B) असा समूह ज्यातून व्यक्ती स्वतःची प्रमाणके व मूल्ये मिळविते
- (C) असदस्यता समूह
- (D) संभाषणात नेहमी संदर्भ दिला जातो तो समूह

44. “सांस्कृतिक पश्चायना” ची संकल्पना :

- (A) भौतिक संस्कृती
- (B) अभौतिक संस्कृती
- (C) भौतिक व अभौतिक संस्कृतीतील दरी
- (D) विशिष्ट वेळी असणारी संस्कृती

AUG - 14211/II

45. Elementary system of marriage is characterized by :

- (A) Endogamous marriage
- (B) Exogamous marriage
- (C) Preferential marriage
- (D) Prohibitory marriage

46. Caste is an :

- (A) Exogamous group
- (B) Utilitarian
- (C) Endogamous group
- (D) Indispensable

47. A social group with some degree of “We-feeling” is called :

- (A) An association
- (B) A community
- (C) A society
- (D) A neighbourhood

45. विवाहाच्या प्राथमिक व्यवस्थेचे लक्षण :

- (A) अंतर्विवाही पद्धत
- (B) बहिर्विवाही पद्धत
- (C) अधिविवाह
- (D) निषेधात्मक विवाह

46. जात हा :

- (A) बहिर्विवाही समूह
- (B) उपयुक्ततावादी
- (C) अंतर्विवाही समूह
- (D) अपरिहार्य

47. आम्ही पणाची भावना ज्या सामाजिक समूहात आहे त्याला.....म्हणतात.

- (A) मंडळ
- (B) समुदाय
- (C) समाज
- (D) शेजारी

AUG - 14211/II

48. According to William Sumner an Institution consists of :

- (A) Purpose and symbols
- (B) Concept and structure
- (C) Structure and functions
- (D) Stability and change

49. Who of the following has formulated Anthropological structuralism ?

- (A) S.F. Nadel
- (B) Malinowski
- (C) Claude Levi-Strauss
- (D) Durkheim

50. Who considered "Ideology" as a part of superstructure ?

- (A) Durkheim
- (B) Coser
- (C) Karl Marx
- (D) Collins

48. विल्यम सम्नर यांच्या मते 'संस्था' या संकल्पनेत खालील घटकांचा अंतर्भाव होतो :

- (A) उद्दिष्ट व प्रतिके
- (B) संकल्पना व संरचना
- (C) संरचना व प्रकार्य
- (D) स्थैर्य व परिवर्तन

49. मानवशास्त्रिय संरचनावाद खालीलपैकी कोणी मांडला ?

- (A) एस. एफ. नाडेल
- (B) मॅलिनोवस्की
- (C) क्लॉद लेवी-स्ट्रास
- (D) दुर्खिम

50. विचारप्रणाली या घटकाला 'अधिसंरचने' चा भाग कोणी मानले ?

- (A) दुर्खिम
- (B) कोझर
- (C) कार्ल मार्क्स
- (D) कॉलिनस

AUG - 14211/II

ROUGH WORK

prepp
Your Personal Exam Guide

AUG - 14211/II

ROUGH WORK

